

d ů v o d ů:

Odpůrčí žalobou podanou proti žalovaným podle § 2 čís. 3 odp. řádu domáhá se žalobce výroku, že trhové smlouvy ze dne 29. března 1928 a ze dne 9. prosince 1927, podle nichž nabyli žalovaní od žalobce dlužníka Josefa Č-a nemovitostí a podle nichž bylo pro ně vloženo vlastnické právo, jsou proti němu bezúčinné a žalovaní že jsou povinni zaplatiti žalobci náklady na výživu přisouzené mu proti dlužníku Josefu Č-ovi rozsudkem ze dne 25. února 1928, a to po dobu, pokud postačí pozůstalostní jmění zemřelého dlužníka po případě podíl připadající na žalobce. Avšak tato část žalobního nároku neodpovídá zásadám odpůrčího řádu, jakž žalovaní vytkli v žalobní odpovědi, na jejíž obsah se odvolali v přednesu při ústním jednání. Z ustanovení §§ 12 a 13 odp. řádu vyplývá, že věřitel, který se pokládá za zkrácena zcizením nemovitého majetku dlužníkovy, může požadovati pro sebe jen to, co odporovatelným jednáním z dlužníkovy jmění bylo zcizeno, a to jen potud, pokud jest toho třeba k jeho uspokojení, a není-li to možno, má mu odpůrce dáti náhradu. Může proto plnění, které by nepřesahovalo účel vytčený v § 13 odp. řádu, záležitosti při zcizení nemovitostí v tom, že nabyvatel věci musí dopustiti, by věřitel vedl exekuci na tuto věc, tak jako by nebyla zcizena. Na toto plnění má zníti žalobní prosba. To však žalobce v tomto sporu nežádá, nýbrž domáhá se jen toho, by mu žalovaní platili výživné, k němuž byl odsouzen dlužník Josef Č. K tomu však podle předpisu odpůrčího řádu práva nemá, neboť § 17 poskytuje jen odporovateli odpůrci, žalovaným, právo, že se mohou sprostiti odpůrčího nároku příslušejícího odporovateli podle § 13 odp. řádu, tím, že uspokojí pohledávku, která přísluší odporujícímu věřiteli proti dlužníku. Ježto odpůrčí žaloba jest svou povahou jen žalobou o plnění a důsledkem toho nebylo ani podle § 12 odp. řádu zapotřebí k posouzení věci návrhu uvedeného v první větě žalobní prosby, by totiž byla vyslovena bezúčinnost trhových smluv proti žalobci, byla právem v nižších stolicích zamítnuta žaloba s celou svou konečnou prosbou (rozhodnutí čís. 5354 a 8151 sb. n. s.).

Čís. 10843.

Jde o vyrovnání podle poslední věty § 1395 obč. zák., poukázal-li postupitel dlužníka, by plnil třetí osobě. Lhostejno, že dlužník splnil poukaz v době, kdy již věděl o postupu pohledávky.

(Rozh. ze dne 3. června 1931, Rv I 819/30.)

Josef B. postoupil svou pohledávku za žalovanou firmou dne 30. listopadu 1927 žalující firmě. Žalovaná firma byla vyrozuměna o postupu teprve dne 7. února 1928. Dne 13. ledna 1928 vyrovnala se žalovaná firma s Josefem B-em tím způsobem, že Josef B. poukázal žalovanou firmu se souhlasem jejím i firmy Josef K., by dala Jaroslavu K-ovi šek k úhradě pohledávky firmy Josef K. za Josefem B-em. Žalovaná firma splnila tento

poukaz dne 13. února 1928. Žaloba žalující firmy proti žalované firmě o zaplacení postoupené pohledávky byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h o

d ů v o d ů:

Jde o to, zda lze použití na souzený případ ustanovení poslední věty § 1395 obč. zák., zda totiž žalovaná jako dlužnice byla dne 13. ledna 1928, kdy jí žalobkyně prý nebyla známa jako příjemce postupu, oprávněna zaplatiti prvnímu věřiteli, firmě Josef B. nebo se s ním vyrovnati, pokud se týče, zda použila tohoto oprávnění právem. Odvolací soud odpověděl právem na otázku tu kladně. Podle zjištění nižších soudů stal se postup sporné částky Josefem B-em žalobkyni ovšem již 30. listopadu 1927, ale žalovaná byla o něm zpravena až dopisem ze dne 7. února 1928. Mohla se tudíž dne 13. ledna 1928, jak tvrdí, vyrovnati s původním věřitelem (Josefem B-em). Vyrovnání to se stalo podle skutkových zjištění odvolacího soudu tím způsobem, že Josef B. poukázal tohoto dne žalovanou firmu se souhlasem jejím jakož i firmy Josef K., pokud se týče Jaroslava K-a jménem této firmy, by na zbytek jeho pohledávek dala Jaroslavu K-ovi šek k úhradě jeho nároku na provisi, ježž měla firma Josef K. proti firmě Josef B. Žalovaná byla v poměru k Josefu B-ovi povinna jako poukázaná vyhověti jeho poukazu, ježto mu jako poukazateli dluhovala, co měla plniti firmě Josef K. jako příjemci poukázky (§ 1401 obč. zák.). S přijetím této poukázky souhlasil též Josef K. a byl, ježto poukázkou měl býti splacen dluh poukazatele Josefa B-a u něho jako příjemce, povinen žalovanou firmu jako poukázanou vybídnouti, by plnila. V této nové úpravě vzájemných právních poměrů žalované firmy, firmy Josef B. a firmy Josef K., shledal odvolací soud právem vyrovnání žalované s původním jejím věřitelem (s firmou Josef B.) podle § 1395 obč. zák. Ježto, jak doličeno, žalované firmě tehdy nebyla ještě známa žalobkyně jako příjemce postupu vyrovnávané pohledávky, byla žalovaná podle § 1395 obč. zák. také oprávněna se takto se svým prvním věřitelem vyrovnati a není proto zavázána, by platila tutéž částku, kterou již jednou platně zaplatila firmě Josef B., ještě jednou žalobkyni jako příjemci postupu. Nesejde na tom, že žalovaná splnila poukaz firmy Josef B. až 13. února 1928, když již věděla o postupu pohledávky žalobkyni, neboť touto do-datečnou vědomostí nezměnilo se nic na právní bezvadnosti a účinnosti právního jednání ze dne 13. ledna 1928 a na jeho zákonných následcích, k nimž mimo jiné patřila též povinnost, by žalovaná plnila příjemci, jenž poukázku přijal a byl povinen vybídnouti ji k plnění toho, k čemu se platně zavázala přijetím poukázky.

Čís. 10844.

Pravovárečná měšťanstva nejsou oprávněna rozhodovati o jmění (o podílech na pivovaru) jednotlivých podílníků a nakládati jím podle vlastního uznání.

(Rozh. ze dne 3. června 1931, Rv I 830/30.)